

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11603

Tarih : 23.04.2025

27450

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından** Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA-CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır ili Kulp ilçesi sınırlarında yer alan Hesandin Yaylası'nda 20 Nisan 2025 tarihinde yeniden başlatılan yol ve kazı çalışmaları sırasında yüzlerce ağacın iş makineleriyle söküldüğü ve yaylada geniş çaplı tahribat yapıldığı kamuoyuna yansımıştır.

Oysa Diyarbakır Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024 yılı içinde 5 yıl içinde yatırıma başlanmadığı gerekçesiyle Kulp Madencilik ve Dış Ticaret A.Ş.'nin 17 yıl önce aldığı ÇED kararının geçersiz olduğunu belirtmiş ve bu karar kamuoyuna duyurulmuştur. Ancak bu açıklamadan yalnızca 1 ay sonra, aynı kurumun şirketin başvurusu üzerine önceki işlemiyle çelişen yeni bir işlem tesis ederek "ÇED kararı geçerlidir" şeklinde karar aldığı görülmüştür.

İlgili kamu kurumlarının herhangi bir yeni olguya dayanmadan, saha araştırması yapmadan, sadece şirket beyanlarına dayanarak karar değiştirmesi hem kamu yararı ilkesini hem de çevre hakkını ihlal etmektedir. Ayrıca 17 yıl öncenin iklimsel, teknolojik ve afet risklerine göre düzenlenmiş bir ÇED raporunun güncel koşullarda geçerli kabul edilmesi insan sağlığı ve doğa için açık bir tehdittir.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün, 17 yıl önce alınmış bir ÇED raporunun geçersizliğine dair işleminden 1 ay sonra çelişkili biçimde verdiği yeni kararın hukuki dayanağı nedir?

2. İdarenin, kararlılık ve istikrar ilkesi gereği kesinleşmiş bir işleminden sadece şirket beyanları esas alınarak dönmesi Bakanlığınızın bilgisi ve onayı dahilinde mi gerçekleşmiştir?
3. 17 yıl önce düzenlenmiş ve günümüz koşullarını yansıtmayan bir ÇED raporunun geçerli sayılmasının çevre, insan sağlığı ve yerel ekosistem açısından doğuracağı riskler konusunda Bakanlığınız herhangi bir etki analizi yapmış mıdır?
4. ÇED kararının geçerliliği hususunda Bakanlığınızın veya bağlı birimlerinin sahada herhangi bir denetim, keşif veya teknik inceleme gerçekleştirdiği tarih nedir? Bu çalışmalara ilişkin resmi tutanaklar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
5. Söz konusu alandaki ağaç kıyımına ve ekolojik tahribata ilişkin olarak Bakanlığınıza ulaşan şikâyet ve başvurular üzerine herhangi bir idari veya hukuki soruşturma başlatılmış mıdır?
6. Kamu yararı, çevre hakkı ve halkın katılımı ilkeleri doğrultusunda, Hesandin Yaylası gibi doğal alanların korunmasına yönelik özel bir eylem planınız ya da stratejiniz mevcut mudur?